

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Освітньо-професійна програма

«Класичні мови і літератури та англійська мова»
(освітньо-професійна / освітньо-наукова) (назва програми)

Другий (магістерський) рівень вищої освіти
(перший (бакалаврський), другий (магістерський), третій (освітньо-науковий))

Галузь знань	<u>03 Гуманітарні науки</u> (код, назва галузі)
Спеціальність	<u>035 Філологія</u> (шифр, назва спеціальності)
Спеціалізація	<u>035.08 Класичні мови та літератури (переклад включно)</u> (назва спеціалізації)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою
Харківського національного університету
імені В.Н. Каразіна
«30» травня 2022 року,
протокол № 9

Введено в дію з з 2022/2023 навчального року
наказом від 09.06.2022 р. № №0208-1/207

Проректор з науково-педагогічної роботи
Олександр ГОЛОВКО

Харків 2022 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

Освітню програму розглянуто та схвалено:

1. Науково-методична рада Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна
протокол № 8 від «18» травня 2022 р.

Голова науково-методичної ради,
проректор з науково-педагогічної роботи Олександр ГОЛОВКО

2. Вчена рада філологічного факультету:
протокол № 12 від «17» травня 2022 р.

Голова Вченої ради факультету _____ Юрій БЕЗХУТРИЙ

3. Науково-методична комісія філологічного факультету:
протокол № 6 від «16» травня 2022 р.

Голова науково-методичної комісії
філологічного факультету _____ Євгенія ЧЕКАРЕВА

4. Кафедра історії зарубіжної літератури і класичної філології:
протокол № 9 від «16» травня 2022 р.

Завідувач кафедри
доктор філол. наук, доцент _____ Євгенія ЧЕКАРЕВА

ПРЕАМБУЛА

Розроблено робочою групою у складі:

Прізвище, ім'я, по батькові	Найменування посади (для сумісників – місце основної роботи, посада)	Науковий ступінь, вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно
Керівник робочої групи: Чекарева Євгенія Сергіївна	Завідувач кафедри історії зарубіжної літератури і класичної філології філологічного факультету	Доктор філологічних наук, доцент
Члени робочої групи:		
Ващенко Юлія Анатоліївна	Доцент кафедри історії зарубіжної літератури і класичної філології філологічного факультету	Кандидат філологічних наук, доцент
Кравець Олена Миколаївна	Доцент кафедри історії зарубіжної літератури і класичної філології філологічного факультету	Кандидат філологічних наук

При розробці проекту Програми враховані вимоги:

1) Стандарту спеціальності 035 Філологія другого (магістерського рівня); (затвердженого МОН України 20.06.19 № 871).

2) Рекомендації професійної асоціації Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). – К.: ТОВ «ЦС», 2015. – 32 с.

http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf

(інформація про розміщення/оприлюднення рекомендацій)

3) Класифікатор професій: ДК 003: 2010 / [розроб.: М. Гаврицька та ін.]. – К.: Соцінформ: Держспоживстандарт України, 2010. – 746 с.;

1. Профіль освітньої програми
Класичні мови і літератури та англійська мова
зі спеціальності 035 Філологія
за спеціалізацією: 035.08 Класичні мови та літератури (переклад включно)

1. Загальна інформація	
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія (Класичні мови та літератури (переклад включно))
Обмеження щодо форм навчання	Немає
Освітня кваліфікація	Магістр філології за спеціалізацією «Класичні мови та літератури (переклад включно)»
Кваліфікація в дипломі	ступінь вищої освіти – магістр спеціальність – Філологія спеціалізація – Класичні мови та літератури (переклад включно) освітня програма – Класичні мови і літератури та англійська мова
Тип диплому та обсяг освітньої програми	диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС термін навчання – 1 рік 4 місяці
Офіційна назва програми	Класичні мови і літератури та англійська мова
Наявність акредитації	Сертифікат Міністерства освіти і науки України про акредитацію в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна з напрямку 0203 Гуманітарні науки спеціальності 8.02030302 Філологія за освітнім ступенем «магістр» від 03.07.2015 р. НД № 2176919. / Термін дії до 01.07.2023
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, FQ – ENEA – другий цикл, EQF- LLL – 7 рівень
Передумови	наявність ступеня бакалавра
Мова викладання	Українська, англійська
Термін дії освітньої програми	1 рік 4 місяці (денна)
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://www-philology.univer.kharkov.ua/nauka/nauka.html
2. Мета освітньої програми	
Мета програми	Мета програми полягає у формуванні у здобувачів загальних та фахових компетентностей, досягненні програмних результатів навчання відповідно до компонентів (навчальних дисциплін та практик) другого (магістерського) рівня вищої освіти, набуття навичок створення й перекладу усного та письмового тексту, здійснення комунікації різними мовами, що зумовлює підготовку висококваліфікованих, конкурентоздатних фахівців в галузі сучасної філології із широким доступом до працевлаштування
3. Характеристика освітньої програми	
Предметна область	Галузь знань: 03 Гуманітарні науки, спеціальність:

	035 Філологія, спеціалізація: 035.08 Класичні мови та літератури (переклад включно)
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Загальна освіта за спеціальністю 035 Філологія, спеціалізація: 035.08 Класичні мови та літератури (переклад включно). Ключові слова: філологія, класичні мови та літератури, латинська мова, давньогрецька мова, англійська мова, антична література, історія світової літератури
Особливості програми	Програма комплексно поєднує науковий, практичний, методичний, методологічний складники організації системи освітніх компонентів для підготовки конкурентноздатних фахівців у галузі філології. Об'єктами вивчення та професійної діяльності бакалавра філології є латинська, давньогрецька та англійська мова (в теоретичному / практичному, синхронному / діахронному, діалектологічному, стилістичному, соціокультурному та інших аспектах); література й усна народна творчість; жанрово-стильові різновиди текстів; переклад; міжособистісна, міжкультурна та масова комунікація в усній і письмовій формі. Теоретичний зміст предметної галузі становить система наукових теорій, концепцій, принципів, категорій, методів і понять філології. Асистентська практика проводиться на базі закладів вищої освіти м. Харкова, у першу чергу, на факультетах Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна під контролем викладачів філологічного факультету (керівників практики) згідно з розробленими методичною комісією факультету критеріями оцінювання практики. До оцінювання включено завдання з педагогіки та психології
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Сферою діяльності випускників, які отримали диплом магістра зі спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.08 Класичні мови та літератури (переклад включно), є наукова, освітня, перекладацька діяльність, що забезпечено наявністю в освітній програмі циклу педагогічних та методичних дисциплін, а також проходження асистентської практики; заклади та установи освіти, друковані та електронні засоби масової інформації, сфера ІТ, PR-технології; різноманітні фонди, спілки, фундації гуманітарного спрямування, музеї, мистецькі і культурні центри та інші установи і організації з потребою у перекладацьких послугах. Професії, професійні назви робіт згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України (Класифікатор професій (ДК 003:2010)): 23 Викладачі 231 Викладачі університетів та вищих навчальних закладів 2310.2 20199 Асистент 232 Викладачі середніх навчальних закладів 2320 Викладач професійно-технічного навчального закладу 2331 Вчитель загальноосвітнього навчального закладу

	235 Інші професіонали в галузі навчання 2444 Професіонали в галузі філології, лінгвістики та перекладів 2444.1 Наукові співробітники (філологія, лінгвістика, переклад) 2444.2 Лінгвіст 2444.2 24316 Перекладач 2444.2 24559 Редактор-перекладач 2444.2 Філолог 2451.2 Літературознавець 2451.2 24531 Редактор 2451.2 23166 Літературний співробітник
Подальше навчання	Магістр зі спеціальності 035 «Філологія», спеціалізації 035.08 Класичні мови та літератури (переклад включно) може підвищувати свій науковий рівень в аспірантурі, докторантурі та вищих начальних закладах і наукових установах України та за кордоном, в системі післядипломної освіти. Випускники Харківського національного університету другого (магістерського) рівня вищої освіти можуть продовжувати навчання на вищих рівнях освіти відповідно до Національної рамки кваліфікацій (постанова від 23.11.2011 р. № 1341, Закон України «Про вищу освіту» від 01.04.2014 р.)
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Основні підходи, методи та технології, які передбачені програмою, це: загальнонаукові та спеціальні філологічні методи аналізу лінгвістичних одиниць, методи і методики дослідження мови і літератури, інформаційно-комунікаційні технології, студентоцентроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, навчання на основі педагогічної та виробничих практик, навчання із залученням інноваційних технологій (використання електронних підручників, порадників, мультимедійних технологій, дистанційних платформ навчання)
Оцінювання	Оцінювання проводиться на різних етапах упродовж усього курсу навчання і охоплює вступний, поточний, семестровий підсумковий контроль, атестацію. Важливого значення набуває оцінювання самостійної роботи та самооцінювання. Поточний контроль передбачає проведення контрольних робіт, усних презентацій, тестів, написання есе. Семестровий підсумковий контроль включає письмові заліки та екзамени, звіти з практики, захист курсової роботи. Атестація здійснюється через атестаційні екзамени та захист кваліфікаційної магістерської роботи
6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності	ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

	ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 5. Здатність працювати в команді та автономно. ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК 11. Здатність проведення досліджень на належному рівні. ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
Фахові компетентності	ФК 1. Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах. ФК 2. Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства. ФК 3. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки. ФК 4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів. ФК 5. Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій. ФК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації (класичні мови і літератури та англійська мова) для вирішення професійних завдань. ФК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень (класичні мови і літератури та англійська мова). ФК 8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату. ФК 9. Здатність володіти сучасними методами викладання у вищій школі. ФК 10. Здатність використовувати інформаційні технології, застосовувати методи машинної обробки тексту у професійній діяльності.
7. Програмні результати навчання	
Програмні результати навчання	ПРН 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення. ПРН 2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами. ПРН 3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в

конкретній філологічній галузі.

ПРН 4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПРН 5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.

ПРН 6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.

ПРН 7. Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці.

ПРН 8. Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства.

ПРН 9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.

ПРН 10. Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).

ПРН 11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.

ПРН 12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.

ПРН 13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.

ПРН 14. Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.

ПРН 15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.

ПРН 16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі (класичні мови і літератури та англійська мова) для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН 17. Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в конкретній філологічній галузі (класичні мови і літератури та англійська мова).

ПРН 18. Знати традиційні та новітні методичні напрями, системи і методи, форми і засоби навчання іноземних мов.

ПРН 19. Мати практичні навички педагогічної діяльності з викладання іноземних мов у вищих навчальних закладах.

ПРН 20. Мати системні знання про історію та розвиток латинської, давньогрецької, англійської мов з погляду їх

	лінгвокраїнознавчого та соціокультурного варіювання, а також про географію, історію, культуру, форми політичного устрою країн, мова яких вивчається.
8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Специфічні характеристики кадрового забезпечення	Освітній процес забезпечують: доктори філологічних наук, професори, кандидати філологічних та педагогічних та наук, доценти, старші викладачі. Гарант освітньої програми: Чекарева Є. С. – доктор філологічних наук, доцент, завідувач кафедри історії зарубіжної літератури і класичної філології. З метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні працівники один раз на п'ять років проходять стажування.
Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення	Освітні компоненти програми забезпечуються відповідними навчально-методичними комплексами. Виконання програм навчальних дисциплін у повному обсязі забезпечується матеріально-технічним оснащенням кабінетів та аудиторій, основний перелік яких уключає: кабінети комп'ютерної техніки, спеціалізовані навчальні аудиторії, що створюють умови для набуття студентами спеціальних компетентностей зі спеціальності 035 «Філологія», спеціалізації спеціалізації 035.08 «Класичні мови та літератури (переклад включно)».
Специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення	- офіційний сайт ХНУ імені В. Н. Каразіна: http://www.univer.kharkov.ua/ua - точки бездротового доступу Інтернет; - наукова бібліотека, читальні зали; - офіційна сторінка кафедри історії зарубіжної літератури і класичної філології: http://philology.karazin.ua/category/department-of-history-of-world-literature-and-classic-philology/ - електронний архів http://dspace.univer.kharkov.ua/?locale=uk - навчально-методичні комплекси дисциплін; - дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисциплін; - програми практик

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1.	Глобальні проблеми сучасності	3	залік
ОК 2.	Латинська мова і автори	11	екзамен
ОК 3.	Грецька мова і автори	11	екзамен
ОК 4.	Англійська мова	12	екзамен
ОК 5.	Методика викладання у вищій	3	залік

	школі		
ОК 6.	Асистентська практика	9	залік
ОК 7.	Переддипломна практика	6	залік
ОК 8.	Підготовка кваліфікаційної роботи	8	захист кваліфікаційної роботи
ОК 9.	Сучасні теоретичні підходи до вивчення світової літератури	4	екзамен
Загальний обсяг обов’язкових компонент		67	
Вибіркові компоненти ОП			
ВК 1.	Еліністична поезія / Грецька палеографія / Рукописи ЦНБ ХНУ імені В. Н. Каразіна	3	екзамен
ВК 2.	Поезія вагантів / Новолатинська література	5	залік
ВК 3.	Античність і світова література / Сучасна англomовна література	4	екзамен
ВК 4.	Теорія та практика перекладу / Інтертекстуальність поетичного тексту (на матеріалі англ. лірики першої половини 20 ст.)	4	залік
ВК 5.	Наукові семінари: Взаємодія художньо-естетичних систем в англо-американській літературі XX – поч. XXI ст. / Неоміфологізм в американській літературі XX – XXI ст./ Міфопоетика заруб. літ. XX–XXI ст. / Категорії простору і часу в лексико-семантичній системі латинської і грецької мови	7	залік курсова робота
Загальний обсяг вибіркового компонент		23	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		90	

2.2. Структурно-логічна схема ОП

Дана ОП передбачає наступні види дисциплін: обов'язкові та дисципліни за вибором студента, а також такі цикли підготовки:

- загальної підготовки;
- професійної підготовки.

1 семестр (кількість кредитів)	2 семестр (кількість кредитів)	3 семестр (кількість кредитів)
ОК 2 (4)	ОК 1 (3)	ОК 2 (3)
ОК 3 (4)	ОК 2 (4)	ОК 3 (3)
ОК 5 (3)	ОК 3 (4)	ОК 4 (6)
ОК 6 (9)	ОК 4 (6)	ОК 7 (6)
ВК 1 (3)	ОК 9 (4)	ОК 8 (8)
ВК 3 (4)	ВК 2 (5)	ВК 4 (4)
ВК 5 (3)	ВК 5 (4)	
Всього кредитів: 30	Всього кредитів: 30	Всього кредитів: 30

В таблицях представлено розподіл змісту ОПН з урахуванням навчального часу та кількості кредитів ЄКТС за обов'язковими дисциплінами та дисциплінами вибору студентів.

Розподіл змісту освітньо-професійної програми та максимальний навчальний час за обов'язковими навчальними дисциплінами

Назва циклу та його шифр		Академічні години / кредити ECTS
Обов'язкові дисципліни	Загальної підготовки ОЗП (01)	90 / 3
	Професійної підготовки ОФП (02)	1920 / 64
Загальна кількість за циклами:		2010 / 67

Розподіл змісту освітньо-професійної програми та максимальний навчальний час дисциплін за вибором

Назва циклу та його шифр		Академічні години / кредити ECTS
Вибіркові дисципліни	Загальної підготовки ВЗП (01)	0 / 0
	Професійної підготовки ВФП (02)	690 / 23
Загальна кількість за циклами:		690 / 23

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми спеціальності 035 Філологія, спеціалізація 035.08 Класичні мови та літератури (переклад включно) проводиться у формі складання атестаційного екзамену з англійської мови та захисту випускної кваліфікаційної магістерської роботи, яка перевіряється на плагіат.

Атестація випускників освітньої програми спеціальності 035 Філологія, спеціалізація 035.08 Класичні мови та літератури (переклад включно) завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня магістра із присвоєнням кваліфікації: Магістр філології, класичні мови та літератури (переклад включно), класичні мови і літератури та англійська мова.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	БК 1	БК 2	БК 3	БК 4	БК 5
ІК		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 1	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 2	+				+	+	+	+	+			+		+
ЗК 3		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 4	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 5	+				+	+	+	+	+			+		+
ЗК 6		+	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+
ЗК 7	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 8	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 9	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 10	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 11		+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 12		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК 1		+	+	+			+	+		+	+		+	
ФК 2					+	+	+	+	+			+		+
ФК 3		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК 4		+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+
ФК 5	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК 6		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК 7		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК 8		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК 9		+	+	+	+	+				+	+		+	
ФК 10	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

[illegible]